

REKTOR
AKADEMII WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W WARSZAWIE

00-968 Warszawa, ul. Marymoncka 34, skr. poczt. 55,
tel./fax.: (48-22) 865 12 20, e-mail: rektor@awf.edu.pl

Warszawa, dn. 10.02.2021

R-019-3-77/21

Sz. P. Weronika Rozbicka
Stowarzyszenie Demagog

W odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji publicznej z dnia 4 lutego br., na wstępie chciałbym poinformować, że działania Pana Ministra Przemysława Czarnka są rezultatem spotkań, podczas których sygnalizowaliśmy pogarszający się stan zdrowia fizycznego dzieci i młodzieży, sugerując również negatywne skutki pandemii. Pan Minister otrzymał od nas informacje, w której skupialiśmy się nie tylko na otyłości i nadwadze, ale także wadach postawy, bólach kręgosłupa oraz sprawności fizycznej. Wskazywaliśmy również na obniżający się poziom aktywności fizycznej. Podkreślaliśmy wyraźnie konieczność wdrażania i skuteczność działań profilaktycznych. Informacje prezentowane przez Pana Ministra były konsekwencją naszego spotkania.

Odpowiadam na pytania:

1. Pan Minister P. Czarnek w swojej wypowiedzi połączył dwa źródła informacji;
  - a) Wyniki dotyczące otyłości w klasach I-III dotyczyły badań młodzieży szkolnej, z obszaru białskiego, w którym Minister akurat się znajdował (badania *Popławskiej 2012*),
  - b) Z kolei dane dotyczące nadmiernej masy ciała dotyczyły informacji zawartej w monografii Mazur i Małkowskiej-Szkutnik z 2018 roku, w której przyjęto kryteria IOTF (International Obesity Task Force) (*Mazur i Małkowska- Szkutnik, 2018*).
2. Nie wszystkie badania, które prezentowano Panu Ministrowi były analizami realizowanymi przez specjalistów z Akademii Wychowania Fizycznego (AWF). Zarówno Pan Minister w ten sposób się nie wypowiedział, jak również specjaliści z AWF podkreślali, że wykorzystują wyniki badań z różnych źródeł, nie tylko polskich. Uznaliśmy, że rzetelne przedstawienie wyników badań wymaga korzystania z różnych źródeł. W przypadku badań z lat 2014-2018 skorzystaliśmy z monografii Joanny Mazur oraz Agnieszki Małkowskiej-Szkutnik (red.) *Zdrowie uczniów w 2018 roku na tle nowego modelu badań HBSC* (badania opublikowane przez Instytut Matki i Dziecka).
3. Badania HBSC opracowane przez Joannę Mazur oraz Agnieszki Małkowską-Szkutnik przeprowadzono w Polsce w roku szkolnym 2017/18 w ramach międzynarodowych badań nad zachowaniami zdrowotnymi młodzieży szkolnej HBSC – (Health Behaviour in School-aged Children), wg poniższej metodologii: *„Ponieważ brak było operatu losowania (wykazu szkół) w momencie startowym. Młodzież w wieku 13 i 15 lat, która cztery lata temu uczyła się tylko w gimnazjach, w roku szkolnym 2017/18 była rozproszona w różnych typach szkół. W związku z tym, zdecydowano się położyć nacisk na zróżnicowanie geograficzne próby (losując powiaty i miejscowości), zapewniając też odpowiednią reprezentację rejonów o różnym stopniu rozwoju i urbanizacji. Wylosowano 135 powiatów (110 i 25 zapasowych), biorąc pod uwagę ich strukturę wg lokalnego indeksu deprivacji (22+5 z każdego kwintyla indeksu*

deprywacji). W zrealizowanej próbie 194 szkół było 141 szkół podstawowych, 21 wygaszanych gimnazjów, 28 szkół w zespołach szkolnych oraz 4 szkoły ponadpodstawowe (z klasami gimnazjalnymi). Do próby trafiło 12 szkół niepublicznych.”

4. AWF-y od lat prowadzą badania dotyczące nadwagi i otyłości, wad postawy, sprawności fizycznej oraz bólów kręgosłupa – problemach, na których skupiono się w dyskusji z Panem Ministrem Przemysławem Czarnkiem. Dodam, że sam AWF Warszawa poza kierunkiem wychowanie fizyczne i sport, szkoli między innymi specjalistów terapii zajęciowej, fizjoterapii i pielęgniarstwa. Grupa naukowców z AWF Warszawa w latach 2010-2020 opublikowała 39 opracowań dotyczących problemów otyłości i nadwagi w różnych grupach wiekowych. Siedemnaście opracowań dotyczyło wyłącznie dzieci i młodzieży szkolnej (publikacje są opisane na stronie Expertus: <http://strony.awf.edu.pl/cgi-bin/expertus3e.cgi>). Dodam, że pozostałe uczelnie wychowania fizycznego również zajmują się podobnymi problemami, wskazując na istotny problem zdrowia fizycznego społeczeństwa.
5. Podając przykład mojej macierzystej uczelni (AWF Warszawa), chciałbym podkreślić, że w latach 2019-2020 pracownicy opublikowali trzy publikacje ściśle związane z problematyką otyłości dzieci i młodzieży (Dorota Kamień [2020]: „Stop otyłości - aktywizujące zajęcia korekcyjne w walce z wadami postawy”; Dorota Kamień [2019]: „Nadwaga i otyłość - rosnący problem młodego pokolenia”; Anna Kopiczko [2019]: „Stan odżywienia, aktywność fizyczna a ryzyko otyłości u dziewcząt z przepukliną oponowo-rdzeniową”).
6. Jeden z programów MEiN nie jest ukierunkowany wyłącznie na walkę z otyłością, ani nie dotyczy wyłącznie dzieci z otyłością i nadwagą. Jest skoncentrowany na poprawie zdrowia fizycznego dzieci i młodzieży, która po okresie wielomiesięcznej pracy zdalnej narażona jest na ryzyko pogłębienia wad postawy, otyłości i nadwagi i obniżającego się poziomu sprawności fizycznej. Program dotyczący zdrowia fizycznego i przygotowywany jest przez kilkudziesięciu ekspertów ze wszystkich uczelni wychowania fizycznego w Polsce. Program zostanie zaprezentowany wkrótce MEiN.
7. Program, koordynowany przeze mnie, jest przygotowywany przez ekspertów z Akademii Wychowania Fizycznego i ma na celu poprawę zdrowia fizycznego dzieci i młodzieży po okresie pandemii. Nie dotyczy tylko i wyłącznie otyłości i nadwagi. Mam nadzieję, że odpowiedzi są wyczerpujące.

Rektor
Akademii Wychowania Fizycznego
Józefa Piłsudskiego w Warszawie

Prof. dr hab. Bartosz Molik